

LOẠI HÌNH TRUNG TÂM GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN - KỸ THUẬT TỔNG HỢP HƯỚNG NGHIỆP Ở TỈNH LONG AN

• LÊ MINH THIÊN

Trung tâm Giáo dục Thường xuyên tỉnh Long An

Chiến lược phát triển giáo dục (GD) giai đoạn 2001-2010 đã chỉ rõ: “Phát triển GD không chính quy như một hình thức huy động tiềm năng của cộng đồng để xây dựng xã hội học tập, tạo cơ hội cho mọi người ở mọi trình độ, mọi lứa tuổi, mọi nơi có thể học tập suốt đời, phù hợp với hoàn cảnh và điều kiện của mọi cá nhân góp phần nâng cao dân trí và chất lượng nguồn nhân lực tạo cơ hội cho đông đảo người lao động được tiếp tục học tập, được đào tạo lại, được bồi dưỡng ngắn hạn, định kì và thường xuyên theo các chương trình GD, các chương trình kĩ năng nghề nghiệp phù hợp với nhu cầu nâng cao năng suất lao động, tăng thu nhập hoặc chuyển đổi nghề nghiệp”.

Để khuyến khích, huy động và tạo điều kiện cho toàn xã hội tham gia phát triển GD, tạo cơ hội cho mọi người, mọi lứa tuổi, mọi trình độ được học thường xuyên, học suốt đời tiến tới một xã hội học tập, Sở Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) tỉnh Long An đã tham mưu với Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Long An ra quyết định số 2109/QĐ-UBND ngày 23/8/2006 sáp nhập Trung tâm GD thường xuyên các huyện và Trung tâm kĩ thuật tổng hợp hướng nghiệp thành các Trung tâm GD thường xuyên và kĩ thuật tổng hợp hướng nghiệp trên địa bàn tỉnh Long An (TTGDTX-KTTHHN)

Loại hình trung tâm kĩ thuật tổng hợp hướng nghiệp đáp ứng việc dạy và học, công tác hướng nghiệp cho học sinh phổ thông, mở các lớp trung cấp nghề. Loại hình trung tâm GDTX đáp ứng nhu cầu vừa làm, vừa học, học liên tục, học suốt đời nhằm hoàn thiện nhân cách, mở rộng hiểu biết, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghiệp vụ để cải thiện chất lượng, tìm việc làm, tự tạo việc làm và thích nghi với đời sống xã hội. Việc sáp nhập 2 loại hình trên là sự hoàn thiện

bộ phận GDTX để xây dựng xã hội học tập (XHHT) mà nội dung cơ bản của XHHT là GD thường xuyên, đào tạo liên tục, học tập suốt đời. Trong xã hội học tập như vậy loại hình TTGDTX-KTTHHN sẽ phát huy hiệu quả GD&ĐT về phát triển quy mô số lượng và chất lượng, tăng tỉ lệ đầu tư cơ sở vật chất kĩ thuật, sử dụng đội ngũ giáo viên đa ngành, hỗ trợ cho các loại hình đào tạo, tăng khả năng cung ứng dịch vụ GD trong toàn xã hội.

1. Thực trạng

Trong những năm 1995-2000 cùng với cả nước, Long An phát triển quy mô hệ thống GD thường xuyên với loại hình trung tâm GD thường xuyên và trung tâm kĩ thuật tổng hợp hướng nghiệp dạy nghề để đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế xã hội. Với dân số 1,4 triệu người, 14 huyện thị, Long An xây dựng 07 trung tâm GD thường xuyên và 08 trung tâm KTTHHN - dạy nghề (DN) trực thuộc Sở GD&ĐT Long An để đáp ứng mục tiêu phát triển nguồn nhân lực của tỉnh. Chương trình GD ở các trung tâm bao gồm: GD phổ cập tiểu học, chống mù chữ, phổ cập trung học cơ sở (THCS), dạy bổ túc văn hoá, hướng nghiệp và dạy nghề phổ thông cho học sinh. Số lượng phát triển ở 2 loại hình tính tại thời điểm năm học 2005-2006 như sau:

* TTGDTX: 07 đơn vị.

- Số lượng giáo viên: 76
- Số lượng học viên bổ túc văn hoá: 473
- Số lượng học viên xóa mù chữ: 343
- Số lượng học viên phổ cập THCS: 517

* TTKTTHHN-DN: 08 đơn vị.

- Số lượng giáo viên: 82
- Học sinh bậc THCS: 7.680
- Học sinh bậc trung học phổ thông: 8.720

Thực trạng phát triển 2 loại hình (TTGDTX và TT KTTHHN DN):

- Quy mô số lượng và chất lượng tăng so với hàng năm, nhưng chậm và chương trình đào tạo lại không đáp ứng được yêu cầu phát triển kinh tế xã hội của tỉnh, tụt hậu so với tốc độ phát triển khoa học và công nghệ.

- Cơ sở vật chất, trang thiết bị thiếu, lạc hậu, kinh phí đầu tư không đáng kể so với hệ thống GD chính quy.

- Đội ngũ giáo viên phần lớn là giáo viên lớn tuổi, điều động từ trường trung học phổ thông. Hằng năm Bộ GD&ĐT chưa có chương trình đào tạo thường xuyên kịp thời để cập nhật kiến thức giảng dạy, cán bộ quản lý tổ chức điều hành trung tâm rập khuôn theo chương trình khung của Bộ GD&ĐT quy định.

- Chưa năng động, đa dạng hóa các loại hình học tập, các TTGDTX đang loay hoay thực hiện việc học để biết cho đối tượng thanh niên và người lớn.

- Mặt khác, các trung tâm KTTHHN-DN ngoài việc hướng nghiệp cho đối tượng học sinh phổ thông, các lớp học trung cấp nghề còn đơn điệu, số lượng học viên ít chỉ có TTKTTHHN-DN tỉnh Long An đào tạo lớp trung cấp nghề mỗi năm trung bình có 150 học viên.

Long An xác định GD thường xuyên là bộ phận quan trọng trong hệ thống GD quốc dân, có vai trò hết sức quan trọng tham gia tích cực vào việc đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh. Để tăng cường quy mô phát triển về số lượng và chất lượng, UBND tỉnh Long An sát nhập hai loại hình đào tạo thành lập TTGDTX - KTTHHN trên địa bàn tỉnh Long An, để tạo nhiều cơ hội học tập đối với người dân, bước đầu có những kết quả sau:

- Mở rộng quy mô đào tạo: Mục tiêu lâu dài của Nhà nước ta là xây dựng một xã hội học tập, trong đó ai cũng được học tập, được đào tạo để thông thạo ít nhất một nghề và biết nhiều nghề, tuy nhiên quy mô đào tạo đại học ở tỉnh Long An hiện nay chỉ có một trường đại học công nghệ mới thành lập năm 2007 (tuyển sinh năm học đầu tiên được trên 1.000 sinh viên ở các bậc trung cấp, cao đẳng, đại học) chỉ đáp ứng một bộ phận nhỏ nhu cầu được học của học sinh tốt

nghiep phổ thông. Đó là cơ hội thuận lợi để các TTGDTX - KTTHHN mở rộng quy mô cho mọi người được học ở các trình độ khác nhau và học theo nhu cầu.

- Nâng cao chất lượng GD: Lâu nay dư luận xã hội đang quan tâm lo lắng về chất lượng GD. Thực tế, các điều kiện đảm bảo cho quá trình GD của các TTGDTX -KTTHHN ở tỉnh Long An còn nhiều khó khăn. Cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, chương trình đào tạo, cơ sở thực hành, thí nghiệm, khả năng tài chính, động lực vươn lên của từng trung tâm và học viên còn nhiều hạn chế, bất cập. Khi sát nhập loại hình đào tạo, các trung tâm được mở rộng quy mô phát triển đào tạo để đủ sức cạnh tranh về chất lượng đào tạo với các trường trong khu vực và các trường trong nước liên kết đóng trên địa bàn tỉnh Long An. Do đó, chất lượng GD sẽ được nâng lên.

- Khả năng cung ứng dịch vụ GD cho các đơn vị sản xuất trong và ngoài tỉnh được người học chấp nhận bằng uy tín và loại hình bằng cấp đào tạo.

Kết quả đạt được của năm học 2008- 2009 như sau:

- Phát triển số lượng:

+ 14 TTGDTX - KTTHHN + 1 TT GD TX tỉnh
+ 109 cơ sở GD TX do cá nhân, doanh nghiệp mở.

+ 190/190 Trung tâm học tập cộng đồng
+ Phát triển đội ngũ: 262 giáo viên (trong đó: 179 giáo viên cơ hữu, 83 giáo viên hợp đồng)

- Phát triển chất lượng:

+ Chuyển giao khoa học kĩ thuật nông nghiệp 62 cuộc với 3.245 lượt nông dân dự.

+ Chuyển giao kĩ thuật nuôi trồng thủy sản: 24 cuộc với 6.284 lượt người dự.

+ Phối hợp với Sở Lao động Thương binh Xã hội tổ chức sản giao dịch việc làm 3 lần với số lượng người đăng kí lao động phổ thông và lao động có tay nghề 3.450 người.

+ Tổng số học viên học chương trình xóa mù chữ: 1.020/157 nữ; GD tiếp tục sau khi biết chữ 375/178 nữ.

+ Số học viên bổ túc THCS: 1.393/503 nữ

+ Số học viên bổ túc THPT: 1.924/710 nữ

+ Bồi dưỡng cấp chứng chỉ: 73.242 (ứng dụng công nghệ thông tin: 110; Tin học A, B, C: 3.350; Ngoại ngữ A, B, C: 4.104; Chuyên đề: 65.287; Nghề ngắn hạn: 400)

+ Liên kết đào tạo hệ trung cấp, cao đẳng, đại học: 5.535 học viên, sinh viên. Trong đó, hệ vừa làm vừa học là 778 học viên, đào tạo từ xa các ngành kinh tế - xã hội 1.543 học viên, đào tạo từ xa với Đại học Sư phạm Hà Nội 2.315 học viên, đào tạo từ xa với Đại học Sư phạm Huế 540 học viên, Trung cấp hệ vừa làm vừa học 359 học viên.

+ Bồi dưỡng nghiệp vụ: 12 lớp với 9.645 học viên.

2. Giải pháp

Ngoài kết quả đạt được, hiện nay tỉnh Long An cần có những giải pháp để TTGD TX - KTTHHN đáp ứng chiến lược phát triển GD TX đến năm 2010:

- Trước hết, tỉnh Long An cần hoàn chỉnh khung pháp lí tạo lập cơ sở cho hoạt động dịch vụ GD đào tạo của loại hình trung tâm GD TX - KTTHHN. Mặc dù đã có những văn bản pháp lí đặt nền móng cho sự phát triển của GD không chính quy trong GD&ĐT, song có thể nói rằng hệ thống các văn bản đó chưa đồng bộ và chưa hoàn chỉnh.

- Các loại hình GD không chính quy (TTGD TX-KTTHHN) phải tham gia kiểm định chất lượng để khẳng định sản phẩm của mình. Từ đó tự hoàn thiện mình để phát triển và tổ chức có hiệu quả sản giao dịch việc làm.

- Tỉnh Long An tiếp tục thực hiện phân cấp hợp lí theo hướng tăng quyền tự chủ và tự chịu trách nhiệm cho các TTGD TX-KTTHHN. Các TTGD TX-KTTHHN hơn ai hết là người nắm bắt trực tiếp nhu cầu của thị trường lao động, của xã hội và là người chịu trách nhiệm về sản phẩm của mình trước khách hàng về mặt chất lượng. Vì vậy, các TTGD TX-KTTHHN phải có đủ quyền và trách nhiệm trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mình, đủ sức ứng phó với quy luật cạnh tranh trong nền kinh tế thị trường.

- Tăng nguồn đầu tư cơ sở vật chất theo hướng chuẩn, hiện đại.

3. Kết luận

Ngày nay, trong sự phát triển của đất nước nói chung, khu vực đồng bằng Sông Cửu Long và tỉnh Long An nói riêng, mỗi lĩnh vực, mỗi tổ chức đều phải có sự chuyển đổi thích ứng với sự thay đổi nhanh chóng của cuộc cách mạng khoa học công nghệ và sự phát triển của nền kinh tế. Trong cuộc chạy đua này, lợi thế sẽ thuộc về những khu vực và những tỉnh có nguồn nhân lực chất lượng cao. Do đó, phát triển nguồn nhân lực là nhiệm vụ hết sức nặng nề của toàn xã hội nói chung và của ngành GD đào tạo mỗi tỉnh nói riêng trong đó có Long An.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Quyết định số 112/2005/QĐ-TTg ngày 18/05/2005 của Thủ tướng Chính phủ về Xây dựng xã hội học tập giai đoạn 2005 - 2010.
2. Vụ GD thường xuyên, Định hướng chiến lược phát triển GD TX và xây dựng Trung tâm học tập cộng đồng, 2007.
3. Quyết định số 2109/QĐ-UBND Tân An ngày 23/8/2006.
4. Báo cáo tổng kết về GD thường xuyên năm học 2008 - 2009 của Sở GD&ĐT Long An ngày 27/6/2007.
5. Nguyễn Hữu Châu, GD thường xuyên trong những thập niên đầu thế kỷ XXI Những thách thức cần chia sẻ, Tạp chí Khoa học Giáo dục số 21 tháng 6/2007.
6. Vũ Ngọc Hải (2007), Cung cầu GD, Tạp chí Khoa học Giáo dục số 24 tháng 9/2007.
7. Vũ Ngọc Hải, Đặng Bá Lâm, Trần Khánh Đức, Giáo dục Việt Nam đổi mới và phát triển hiện đại hóa, NXB Giáo dục, 2007.
8. 2004e Global Monitorinh Report 2004. Policies and Actions for Achieving the MDGs and Related Outcomes Washington, DC World Ban, 2004.

SUMMARY

For promoting, mobilizing and facilitating the whole society to be involved in education development, creating opportunities for all, at all ages, with all qualifications to learn continuously, lifelong, moving to a learning society; in 2006 Long An decided to merge the Center for continuing education and center for comprehensive technical education - career orientation into continuing - comprehensive technical education - career orientation center, based on this the author presents the status and proposes some measures for this model to meet the "Strategy for continuing education development up to 2010".